

Vasectomie - *sterilisatie bij de man*

Inleiding

In overleg met uw huisarts heeft u besloten een vasectomie te ondergaan. Hiervoor heeft u deze informatiefolder ontvangen.

Er zijn verschillende mogelijkheden om ongewenste zwangerschap te voorkomen (b.v. de anticonceptie pil, het condoom, het spiraaltje). Het grote verschil tussen bovengenoemde methoden en sterilisatie is, dat de laatste beschouwd moet worden als een definitieve anticonceptie methode. De sterilisatie onomkeerbaar (onherroepelijk). Een sterilisatie is dan ook alleen een goede keuze wanneer u zeker weet dat u geen kinderen (meer) wilt. Sterilisatie is een zeer veilige vorm van anticonceptie want het is een eenvoudige ingreep die niet van invloed is op uw seksuele leven. Bij de operatie wordt onder plaatselijke of algehele verdoving rechts en links via een minimale opening (prikgaatje) in de huid van de balzak de zaadleider naar buiten gehaald, en onderbroken door er een stuk uit te nemen. Door het bewerkstelligen van deze onderbreking van de zaadleiters, wordt voorkomen dat zaadcellen het zaadvocht bereiken bij de lozing. Om misverstand te voorkomen: door deze ingreep wordt de erectie niet verstoord. Het transport van zaadcellen vanuit de zaadbol naar de zaadblaasjes/prostaat wordt onderbroken. Er treedt een gewone lozing op van zaadvloeistof, waarin na verloop van tijd de zaadcellen ontbreken. Dit is met het blote oog niet te zien.

Vooronderzoek

Uw eigen huisarts zal bij u een kort lichamelijk onderzoek verrichten, om te kijken of de ingreep bij u inderdaad kan worden uitgevoerd. Soms lukt het niet om dit onderzoek van tevoren te doen. U kunt dan nog steeds een afspraak maken voor de ingreep, maar er is dan een kleine kans dat net voor de ingreep de behandelend arts tot de conclusie komt dat het technisch niet mogelijk is om de ingreep bij u uit te voeren, bijvoorbeeld omdat een van beide zaadleiters niet goed voelbaar is, of verpakt zit in ander weefsel waardoor de techniek niet goed toepasbaar is. Dit komt zelden voor.

Vorbereidingen voor uzelf

- **Neem een strak zittende onderbroek of zwembroek mee.**
- **Zelf autorijden na de ingreep wordt afgeraden.**
- **De ingreep moet onder steriele omstandigheden gebeuren om infectie te voorkomen. Scheer daarom ca. 2 dagen voor de ingreep uw hele balzak.**
- **U hoeft voor de ingreep niet nuchter te zijn.**
- **Het advies is om de dag van de ingreep vrij te nemen.**
- **Wanneer u bloed-verdunnende middelen gebruikt (fenprocoumon, acetylsalicylzuur) zal deze medicatie in overleg met uw behandelend arts enige dagen tevoren gestaakt moeten worden.**
- **Acetylsalicylzuur dient zeven dagen voor de ingreep gestaakt te worden.**
- **Indien u een pacemaker hebt, kan de gekozen techniek niet op u worden uitgevoerd. Bespreek dan met uw arts welke alternatieven er zijn.**

De ingreep zelf

De vasectomie geschiedt poliklinisch, onder plaatselijke verdoving. Na het desinfecteren van de balzak krijgt u twee verdovende injecties in de huid van de balzak, links en rechts. De ingreep zelf wordt gedaan door middel van de moderne 'no-scalpel-methode'. Dit houdt in dat de zaadleider wordt vastgeklemd (na verdoving) in een speciaal hiervoor ontworpen klemmetje. Vervolgens wordt er een klein prikgaatje gemaakt waardoor de zaadleider naar buiten wordt getrokken. Met behulp van een elektrisch mesje wordt er een stukje zaadleider van 1 à 2 cm tussenuit gehaald, en worden de uiteinden van de achterblijvende zaadleider dichtgeschroeid. De ingreep duurt ongeveer 20 minuten. De wondjes zijn zo klein, dat er geen hechtingen geplaatst hoeven te worden. De bovenbeschreven methode is nieuw, en maakt het mogelijk om de ingreep met een minimale wond uit te voeren. Dit betekent dat de kans op een nabloeding (een complicatie die met de oude techniek soms voorkwam), nu echt minimaal geworden is.

Na de ingreep

Na de ingreep komen er gaasjes op de beide wondjes die u de volgende ochtend mag verwijderen. Geadviseerd wordt een strakke onderbroek of zwembroek te dragen tot de volgende ochtend. Om de wondgenezing zo voorspoedig mogelijk te laten verlopen kunt u het beste gedurende 3 dagen rustig aan doen. De volgende dag mag u weer douchen. Baden en zwemmen kunt u beter 5 dagen achterwege laten, net als fietsen en andere sporten waarbij de balzak hard in contact kan komen met iets anders. Als de verdoving is uitgewerkt kan het gebied van de balzak en liezen gevoelig worden. Hiervoor kunt u een pijnstiller nemen (b.v. paracetamol 1000mg).

Na 2 dagen kunt u in het algemeen weer aan het werk gaan. De eerste dagen na de operatie moet u zware werkzaamheden vermijden. Geslachtsgemeenschap is in principe gelijk weer toegestaan. Na de ingreep bent u nog niet meteen onvruchtbaar. De eerste maanden na de operatie komen er bij de zaadlozing nog zaadcellen vrij. Na ongeveer 15-20 zaadlozingen, die u in de twaalf weken na de ingreep moet hebben, zijn de zaadcellen meestal verdwenen. Na deze periode (12 weken) wordt het semen onderzocht. Dit onderzoek is essentieel voor het vaststellen van onvruchtbaarheid! U moet de door u gebruikte anticonceptie maatregelen dan ook gewoon voortzetten tot de uitslag van het sperma goed is.

Klachten naderhand Door het gebruik van de eerder genoemde no-scalpel-methode is de kans op een bloeduitstorting erg klein geworden. Hetzelfde geldt voor een infectie. Normaal gesproken beperken de klachten na de ingreep zich tot een trekken gevoel naar 1 of beide liezen, gedurende een aantal dagen. Een klein percentage (3-4%) van de mannen houdt na de ingreep last van pijnklachten in de balzak, of rond een van beide testikels. In de meeste gevallen zijn deze klachten mild, en verdwijnen ze na verloop van tijd, hoewel dat soms lang kan duren (ca. 1 jaar).

Spermacontrole

Voor dit onderzoek heeft u een speciaal potje ontvangen.. Het sperma moet door masturbatie verkregen worden: dat wil zeggen door zelfbevrediging met de hand. Alle andere methoden zijn niet geschikt voor het onderzoek. Een condoom mag niet worden gebruikt. Het sperma moet worden verkregen na een onthoudingsperiode van 3 dagen. In deze periode mag dus geen zaadlozing plaatsvinden. Het sperma moet rechtstreeks worden opgevangen in het potje dat u hebt meegekregen, en uiterlijk 2 uur nadat u het hebt opgevangen, worden ingeleverd aan de balie van Huisartsenpraktijk Prelude. Het sperma mag in geen geval in de koelkast worden bewaard. Het verdient de voorkeur om even telefonisch te checken bij de praktijk, of de door u uitgekozen dag om het sperma in te leveren, wel geschikt is. Hoewel de kans klein is, kan het namelijk zo zijn dat er geen arts aanwezig is die het sperma onder de microscoop kan beoordelen. Bij 5 procent van de mannen die de vasectomie hebben ondergaan, is de spermacontrole niet direct goed, bij de eerste controle. Dit staat los van de ingreep, of de gebruikte techniek. Deze 5% wordt beschouwd als een vast gegeven, en is het gevolg van het feit dat het littekenweefsel (dat het transport van de zaadcellen moet onderbreken) nog niet vast genoeg is. Het sperma wordt dan opnieuw gecontroleerd, net zo lang totdat er onder de microscoop geen zaadcellen meer te zien zijn, maximaal tot 7 maanden na de ingreep. Bij 10% van deze 5% (in totaal dus 0,5%) blijven er echter zaadcellen te zien, en dient de ingreep opnieuw te gebeuren. 1 op de 10.000 mannen, die zijn gesteriliseerd, veroorzaakt in de loop van zijn leven nog een zwangerschap. Daarmee is de vasectomie veiliger dan de pil, en ook veiliger dan sterilisatie van de vrouw. U krijgt de uitslag van het onderzoek van nog diezelfde dag doorgebeld, door de assistente van huisartsenpraktijk Prelude. U hoeft hiervoor geen contact op te nemen.

Betaling

Sommige patiënten zijn wel verzekerd voor de ingreep, maar de meesten zijn dat niet. Het is daardoor ondoenlijk voor ons om de kosten voor deze ingreep direct te declareren bij de zorgverzekeraar. U dient de kosten zelf te betalen en er dient direct na de ingreep per pinbetaling te worden afgerekend. De kosten voor de ingreep zijn bij Huisartsenpraktijk Prelude aanmerkelijk lager dan in de omringende ziekenhuizen. De kosten voor de ingreep bedragen **€ 331,67** inclusief spermacontrole en alle noodzakelijke nazorg.

Afspraak

Een afspraak voor de vasectomie kunt u maken via telefoonnummer **0172-236300**, het nummer van huisartsenpraktijk Prelude.